

er den, at det i den nyere Tid er blevet gjort gældende af Læger, og særlig af Øjenlæger, at hos det overvejende Antal af de Mennesker, der komme til at lide af Nær-synethed, hvilket er en meget ubehagelig Lidelse i Aarenes Løb, skyldes denne Svag-hed den Uvane hos Børn, naar de læse og skrive — og navnlig naar de skrive — at de holde deres Hoved for tæt ned til Pa-piret, hvorpaa de skulle skrive. Det er endogsaa saaledes, at Øjenlæger jævnlig i saadanne Tilfælde, naar de raadspørges, tilraade at anvende et Redskab, som tvinger Barnet til at holde Hovedet oppe, saa at det ikke sætter Næsen til Papiret. Og dernæst bliver det gjort gældende af Læger i den nyere Tid, at det at indtage en forkert Holdning under Skrivningen, er noget, som navnlig hos slet ernærede Børn, hos svagelige Børn, altsaa særlig, maa vi sige, hos Fattigfolks Børn paa Landet, kan være medvirkende Aarsag til, at de faa en legemlig Skade, en Rygskade, som kan genere dem hele deres Liv. Det er dette, som har gjort, at det pædagogiske Selskab heri Kjøbenhavn for en Del Aar siden nedsatte et Udvalg, bestaaende af Læger og Lærere, for at tage denne Sag under Overvejelse, og det er dette Udvalg, hvem Cirkulæret skyldes, idet det har indstillet det til Ministeriet. Ministeriet raadførte sig med to Autoriteter, hvis Navne jeg kan nævne, nemlig Professor Gædeken og Professor Kroman, og det er efter deres Raad, dette Cirkulære er udstedt. Jeg skal villig indrømme det ærede Medlem, at der findes i dette Cirkulære Forskrifter, som nok kunne siges at angaa temmelig smaa Ting, og jeg skal med Fornøjelse sige det ærede Medlem, at naar der er Tale om lodret Skrift eller skraa Skrift, skal der fra min Side ikke udkomme nogen Befaling om, at Lærerne skulle vælge nogen af Delene, det skulle de saamænd have fuld Frihed til. Men jeg haaber, det ærede Medlem efter de Oplysninger, jeg her har givet, vil se med lidt andre Øjne paa dette Cirkulære, idet jeg skal udtale, at jeg ellers i Hovedsagen er enig med ham paa dette Punkt.

Men saa kommer jeg til et Spørgsmaal, som maaske er det af alle dem, der ere rettede til mig, der har vakt mest Opmærksomhed, og som Tingets højtærede Medlemmer maaske mest ønske at høre en Udtalelse om, nemlig Spørgsmaalet om Rentenedsættelse, som blev berørt ikke blot af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) men ogsaa af det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (P. Christensen).

Jeg maa nu der sige, at det gælder om ved en Sag at vide, hvorledes Forholdet virkelig er. Jeg kan nu egentlig ikke tro, man skulde mistænke mig for at nære nogen personlig Animositet imod, at Rentefoden kunde gaa ned. Personligt er jeg saaledes stillet, at jeg er Landejendomsbesidder og har Prioriteter, endogsaa Prioriteter af offentlige Penge, saa hvis Renten gik ned, vilde det ogsaa være til Fordel for mig. Men jeg mener, at som Minister er det først og fremmest min Opgave at væge de Midler, der ere betroede til min Varetægt, og det er min Opgave ikke at gøre andet, end hvad jeg fuldt ud kan forsvare, og nu staar Sagen saaledes, at de Midler, som sortere under Konsistorium og bestyres af Konsistorium, ere tre forskellige Klasser. Der er Sorø Akademis Midler, og der er Kommunitetsmidlerne, og der er endelig Legatmidlerne, et ikke ubetydeligt Beløb af Legatmidler. Nu er Forholdet det, at medens Sorø Akademis Midler og Kommunitets Midler sortere under Kultusministeriet saaledes, at Ministeren der har Myndighed til at bestemme Rentefoden, idet han dog er ansvarlig for, at hans Bestyrelse af Midlerne er tilbørlig, er derimod Forholdet et andet med Hensyn til Legatmidlerne. Legatmidlerne ere nemlig private Penge, Legatmidlerne ere Midler, som ere skænkede ved Testamenter af Privatpersoner, og hvorom det udtrykkelig er bestemt, at den fulde Raadighed over disse Penge tilkommer Konsistorium saaledes, at Ministeren aldeles ikke har den mindste Ret til at forandre Renten, ikke en Smule mere Ret, end Regeringen vilde have, hvis den vilde indlade sig paa at forandre Renten for private Kapitaler. Fremdeles er der det Forhold, at disse tre forskellige Slags Kapitaler bestyres af samme Bestyrelse, og Pengene udlaanes, om jeg saa maa sige, i Forening, og det er saaledes, at de Folk, som have laant fra Kommunitetet, vide ikke, om de skyldes deres Penge til Kommunitetet, eller de skyldes dem til de private Legatmidler. En Følge deraf er, at naar en Rentenedsættelse skal finde Sted, er det nødvendigt, at den sker paa en Gang for samtlige Midlers Vedkommende. Naar der ikke skal ske en fuldstændig Forandring af Forholdene, lader det sig ikke gøre at nedsætte Renten for de Kapitaler, der tilhøre Kommunitetet og Sorø Akademi, uden samtidig at nedsætte den for de Legatmidler, der bestyres af Konsistorium. De Folk, der have laant af Kommunitetet og have laant af Legatmid-